คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 (รุ่นที่ 15)

CHARACTERISTICS OF GRADUATES ACCORDING TO THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION (TQF : HEd) IN SOUTHEAST BANGKOK COLLEGE, 2013-2014 (BATCH # 15)

เพลินพิศ ศิริสมบูรณ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มุ่งศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556–2557 (รุ่นที่ 15) มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 599 คน ซึ่งได้จากการเก็บข้อมูลทั้งหมด จากประชากรจำนวน 1,187 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงสุด รองลงมาคือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อันดับสามคือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านความรู้ อันดับสี่คือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา อันดับสุดท้ายคือ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามหลักสูตร ผลการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต เรียงตามลำดับ พบว่า หลักสูตรนิติศาสตร์ มีคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักสูตรอื่นได้แก่ หลักสูตรการบัญชี หลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจ หลักสูตรระบบสารสนเทศทางธุรกิจ หลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม และหลักสูตรการตลาด อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ

คำสำคัญ : กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คุณลักษณะของบัณฑิต วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

* อาจารย์ประจำสำนักวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก, e-mail : ploenpit@southeast.ac.th

Abstract

This study was survey research. The purpose of this study was to explore the characteristics of graduates according to Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF : HEd) in Southeast Bangkok College, academic year 2013-2014. The sample size of this study was 599 students. The sample was selected from 1,187 students which are population. The research instrument was the 5 rating scale questionnaire. The results of this study showed that the overall characteristics of Southeast Bangkok College graduates according to Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF : HEd) was at a high level. The highest level was ethics and moral. The second one was interpersonal skills and responsibility. The third highest mean score was knowledge. The fourth rank was cognitive skills, the sample also demonstrated high level of numerical analytical, communication and information technology skills. In terms of each program, the results showed that the Law Program had highest level of the characteristics of graduates according to TQF : HEd. Subsequently Accounting Program, Business English Program, Business Information System Program, Logistics Management Program, Information Technology Program, Industrial Management Technology Program and Marketing Program were rated at high levels.

Keywords : Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd), Characteristics of graduates, Southeast Bangkok College

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542, 2545) ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา มีการเน้นในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร และการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อพัฒนาความคิดและการแก้ปัญหาของนักศึกษา ตลอดจนการพัฒนาคุณค่าและวัฒนธรรมของไทย สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการจึงมีกฎเกณฑ์ให้สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตให้เป็นตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education) และมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (TQF : HEd หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษาซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนา ว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งในปี พ.ศ.2557 ได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557 (สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา, 2557) โดยกำหนดไว้ในองค์ประกอบการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรคือ องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก เป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีหน้าที่หลักสำคัญประการหนึ่ง คือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมได้หลายสาขาวิชาชีพ โดยดำเนินการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี 4 คณะ คือ คณะบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยคุณภาพของบัณฑิตวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกที่ผลิตได้ ต้องสอดคล้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีลักษณะ 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)

2. ด้านความรู้ (Knowledge) 3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก จึงเป็นการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเพื่อตรวจสอบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติเพียงใด ซึ่งแสดงถึงความมีคุณภาพ มีมาตรฐานของกระบวนการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านความรู้ (Knowledge)
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)
4. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)
5. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิต ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 – 2557 (รุ่นที่ 15) โดยผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง หัวหน้างานของบัณฑิตตามที่บัณฑิตให้ข้อมูลไว้ในการขึ้นทะเบียนบัณฑิต

นิยามศัพท์

1. คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง สิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะประจำตัว ในเรื่อง การแสดงออกทางพฤติกรรมภายใต้คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2556-2557 (รุ่นที่ 15)

2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ภายใต้มาตรฐานผลการเรียนรู้คุณวุฒิของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยความประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

4. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และแจกแจงข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

5. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด หลักการทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

6. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

7. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

8. ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง หัวหน้างานของบัณฑิต ในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ที่บัณฑิตทำงานอยู่

9. สถานประกอบการ หมายถึง สถานประกอบการที่บัณฑิตของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกเข้าไปทำงาน เช่น หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

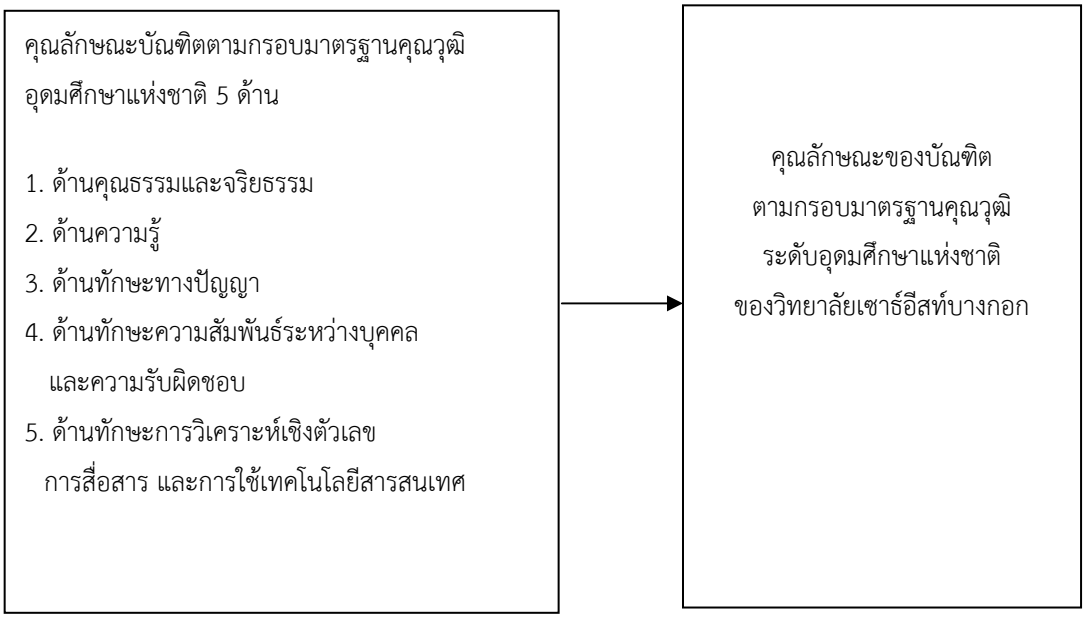
1. ทำให้ทราบถึงระดับคุณลักษณะของบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. เป็นแนวทางในการพัฒนา การผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามที่คณะกรรมการอุดมศึกษารับรอง ทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

3. ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ดังมีกรอบแนวคิด ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตปริญญาตรีวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ปีการศึกษา 2556-2557 (รุ่นที่ 15) จำนวน 1,187 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บัณฑิต ของบัณฑิตปริญญาตรีวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ปีการศึกษา 2556-2557 (รุ่นที่15) ที่ตอบแบบสอบถาม และตอบกลับมาข้อมูลสภาพสมบูรณ์ จำนวน 599 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สร้างจากการวิเคราะห์แนวคิด ข้อมูล เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ระดับการบังคับบัญชาของบัณฑิต ลักษณะของสถานประกอบการที่บัณฑิตทำงานอยู่ ระยะเวลาการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใช้บัณฑิตกับบัณฑิต โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับคุณลักษณะของบัณฑิต ในเรื่องการแสดงออกทางพฤติกรรมของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการศึกษารวบรวมแนวคิด ข้อมูล และปรับปรุงจากงานวิจัยต่าง ๆ ตามเนื้อหากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 5 ด้าน มีจำนวน 27 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม มี 6 ข้อ

ด้านที่ 2 ด้านความรู้ มี 5 ข้อ

ด้านที่ 3 ด้านทักษะทางปัญญา มี 5 ข้อ

ด้านที่ 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มี 5 ข้อ

ด้านที่ 5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มี 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะทั่วไป ในประเด็น ดังนี้ ข้อเสนอแนะในเรื่องคุณลักษณะที่ควรพัฒนาเพิ่มเติมของบัณฑิตวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ข้อเสนอแนะในเรื่องการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แนวทางการสร้างและการพัฒนาแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมเอกสาร ข้อมูล เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและปรับเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content Validity) ได้นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

3. การนำแบบสอบถามไปทดลองก่อนใช้จริง (Try Out) โดยทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่คล้ายคลึงกับประชากรที่จะเก็บข้อมูลจริง จำนวน 30 คน จากนั้น จึงนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) จากการดำเนินการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ข้อคำถามที่ใช้ได้ 27 ข้อ

4. การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวัดค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ด้วยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ที่ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้กำหนดให้บัณฑิตทุกคนแจ้งชื่อหัวหน้างาน หน่วยงาน และที่อยู่ที่ทำงานในแบบฟอร์มขอข้อมูลบัณฑิต ในวันลงทะเบียนจบการศึกษา

2. จากนั้นจึงดำเนินการจัดส่งจดหมายชี้แจงการขอเก็บข้อมูล พร้อมแนบแบบสอบถามไปให้ผู้ใช้บัณฑิต หรือบริษัท ที่บัณฑิตทำงานอยู่ทางไปรษณีย์ จำนวน 1,187 ฉบับ

3. เมื่อผู้ใช้บัณฑิตตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จัดส่งแบบสอบถามกลับคืนให้วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ทั้งทางไปรษณีย์ ทางอีเมล์ ทางแฟกซ์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 599 ฉบับ คิดเป็นมากกว่าร้อยละ 20 (ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษากำหนดไว้)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สรุปประเด็นและนำเสนอข้อมูลด้วยความเรียง

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 599 คน ส่วนใหญ่ เป็นหัวหน้าแผนก จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาเป็นหัวหน้าฝ่าย จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 สำหรับลักษณะของสถานประกอบการที่บัณฑิตทำงานอยู่ ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเอกชน จำนวน 451 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 รองลงมาคือ หน่วยงานราชการ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 สำหรับระยะเวลาทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใช้บัณฑิตกับบัณฑิต ส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า 12 เดือน มีจำนวน 387 คน คิดเป็นร้อยละ 64.6 รองลงมาคือ 7-9 เดือน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะของบัณฑิต ในเรื่องการแสดงออกทางพฤติกรรมของบัณฑิตวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.89, sd. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.11, sd. = 0.53) รองลงมามีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.05, sd. = 0.52) อันดับสามคือ มีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.86, sd. = 0.57) อันดับสี่คือ มีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.75, sd. = 0.66) อันดับสุดท้ายคือ มีคุณลักษณะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.68, sd. = 0.62)

คุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต เมื่อพิจารณาแยกตามหลักสูตร เรียงตามลำดับ พบว่า หลักสูตรนิติศาสตร์ มีคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.48, sd. = 0.46) หลักสูตรการบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.03, sd. = 0.46) หลักสูตรภาษาอังกฤษธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.94, sd. = 0.52) หลักสูตรระบบสารสนเทศทางธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.93, sd. = 0.43) หลักสูตรการจัดการโลจิสติกส์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.90, sd. = 0.47) หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.86, sd. = 0.44) หลักสูตรเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.82, sd. = 0.57) หลักสูตรการตลาด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.59, sd. = 0.40)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก สามารถนำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม ของบัณฑิตวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

1.1 ทักษะทางด้านภาษาที่หลากหลาย ภาษาต่างประเทศในแขนงต่างๆ เพื่อรองรับ AEC เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น

1.2 ทักษะการคิด วิเคราะห์ การจับใจความ สรุปผล อย่างเป็นระบบ

1.3 เพิ่มเติมทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

1.4 ความกล้าตัดสินใจ ความกล้าแสดงความคิดเห็น ทักษะความเป็นผู้นำ

1.5 เพิ่มเติมในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา

1.6 เพิ่มความรอบคอบในการทำงานมากขึ้น

1.7 พัฒนาทักษะการพูดในที่สาธารณะ

1.8 พนักงานมีประสิทธิภาพดีอยู่แล้ว ตามหลักสูตรที่เรียนมาได้อย่างดียิ่ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2.1 ควรอบรมเพิ่มเติมในเรื่องของการจัดการองค์การ การพัฒนาองค์การ การทำงานเป็นทีม

2.2 ควรมีหลักสูตรให้มีการทดลองทำงานเสมือนสถานที่จริง หรือมีการจัด Workshop สอนให้ทำงานในสถานประกอบการจริง ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้บัณฑิตคุ้นชินกับการปรับตัวได้เร็วขึ้นเมื่อเข้าสู่สถานประกอบการจริง

2.3 ในการเรียนการสอน ควรเพิ่มกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น การจัดธุรกิจตัวอย่าง หรือบริษัทตัวอย่างให้ศึกษา เพื่อเป็นการฝึกให้รู้จักคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาในการทำงาน

2.4 เพิ่มทักษะภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการสื่อสาร การนำเสนอผลงานภาษาอังกฤษ หรือเน้นภาษาอังกฤษโดยการรับรองผลด้วยมาตรฐานสากล เช่น ต้องได้คะแนนสอบ TOEIC ตามที่กำหนดก่อนจบการศึกษา

2.5 ต้องการให้เปิดสอนหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาญี่ปุ่น

2.6 ควรพัฒนาความรู้ในด้านโลจิสติกส์เพิ่มเติม

2.7 การวิเคราะห์เพิ่มผลผลิตในกระบวนการทำงาน

2.8 การใช้เครื่องมือประยุกต์ใช้กับงาน 3D diagram หรือ หลักสูตรในด้านการพัฒนาเว็บไซต์

2.9 บัณฑิตใช้ความสามารถได้เต็มที่ตามหลักสูตรที่ได้ศึกษาจากวิทยาลัยฯ ได้ดีมากและสามารถปรับตัวได้ในการทำงานอย่างดีเยี่ยมแล้ว

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 ควรให้นักศึกษาทำโครงงานที่มีความสอดคล้องกับการทำงานในองค์การ

3.2 บริษัทต้องการให้ทางวิทยาลัยจัดงานวันนัดพบแรงงาน หรือมีการส่งนักศึกษามาฝึกงาน

3.3 การผลิตนักศึกษาในสังคมปัจจุบัน มีความรู้อย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมด้วย องค์การต้องการบุคลากรเก่งและดีด้วย

3.4 บัณฑิตของวิทยาลัยฯ เป็นผู้ปฏิบัติงานที่เรียบร้อยมาก

3.5 จุดเด่นของบัณฑิต คือ มีความตั้งใจในการทำงาน มีการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลางานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาอยู่เสมอ

3.6 บัณฑิตของวิทยาลัยฯ เป็นเด็กดี มีวินัย มีความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี มีระบบการจัดการงานได้ดีว่าสิ่งไหนสำคัญและเร่งด่วน ขอบคุณทางวิทยาลัยฯ ที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อบริษัทและประเทศชาติต่อไป

การอภิปรายผลและสรุป

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ผู้วิจัยขออภิปรายผล พิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการใช้ชีวิต คุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเมื่อคนในสังคมมีคุณธรรม จริยธรรม ทุกสังคมก็จะน่าอยู่มากขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ก็จะน้อยลง ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกได้รับการปลูกฝังให้เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม ดังปรัชญาของวิทยาลัยฯ ที่ได้ตั้งไว้ คือ “คุณวุฒิ คุณธรรม คุณค่า” ดังนั้นในด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิตวิทยาลัยฯ มีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตพร ชูเส้ง (2554) กองแผนงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) และ วิมานพร รูปใหญ่ (2555)

ด้านความรู้ เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงาน และเป็นการรับรองว่าบัณฑิตที่จบการศึกษาไปนั้นมีความรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกได้รับการถ่ายทอดความรู้จากคณาจารย์เป็นอย่างดี ทำให้เป็นผู้มีความรู้ในสาขาที่สำเร็จการศึกษาอย่างถ่องแท้ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ แต่เป็นธรรมดาของบัณฑิตที่เพิ่งเริ่มทำงาน อาจจะต้องมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยฯ เป็นผู้ที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองอยู่สม่ำเสมอ ดังนั้นในด้านความรู้ บัณฑิตของวิทยาลัยฯ มีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านความรู้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตพร ชูเส้ง (2554) กองแผนงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) และ วิมานพร รูปใหญ่ (2555)

ด้านทักษะทางปัญญา ในการทำงานนอกจากมีความรู้แล้ว ทักษะทางปัญญา ก็เป็นสิ่งสำคัญ สามารถนำแนวคิด หลักทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ และเป็นการทำให้คนเรารู้จักคิดวิเคราะห์ และสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งในการทำงานมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะทางปัญญาในการทำงานมากมาย ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยฯ ก็ได้รับการฝึกฝนในการใช้ทักษะทางปัญญามาเช่นกัน ดังนั้นในด้านทักษะทางปัญญา บัณฑิตของวิทยาลัยฯ มีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตพร ชูเส้ง (2554) กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) และ วิมานพร รูปใหญ่ (2555)

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เป็นความสามารถในการทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอกได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ในรั้ววิทยาลัยฯ เนื่องด้วยเป็นวิทยาลัยฯ ในระดับกลาง มีอาจารย์และนักศึกษาในปริมาณไม่มากจนเกินไป เมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ ในวิทยาลัยฯ ทำให้นักศึกษา

ส่วนใหญ่ได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และนักศึกษารู้จักกันเป็นอย่างดี มีวัฒนธรรมรุ่นพี่รุ่นน้อง ที่แข็งแกร่ง ลูกศิษย์มีความนอบน้อมต่อครูบาอาจารย์ และนักศึกษาได้ฝึกความรับผิดชอบตั้งแต่ก้าวแรกเมื่อเข้าสู่วิทยาลัยฯ จนกระทั่งจบการศึกษา ดังนั้น เมื่อบัณฑิตจบไปทำงาน ทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคม มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี ซึ่งด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ บัณฑิตของวิทยาลัยฯ มีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตพร ชูเส้ง (2554) และกองแผนงานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) และ วิมานพร รูปใหญ่ (2555)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงาน เป็นการฝึกให้เป็นคนมีเหตุมีผล รู้จักใช้ตรรกะทางคณิตศาสตร์ รู้จักการคิดวิเคราะห์ และสามารถสื่อสารกับคนในองค์การ ในสังคมได้อย่างดี ทั้งการพูด การเขียน การนำเสนอต่างๆ และสุดท้ายคือเรื่องของการใช้เทคโนโลยี ซึ่งตรงกับยุคสมัยในปัจจุบัน สื่ออยู่ในมือทุกคน ทำให้บัณฑิตสามารถพัฒนาการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยฯ มีความพร้อมในด้านนี้ในระดับดี สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตของวิทยาลัยฯ มีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤตพร ชูเส้ง (2554) กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2553) และ วิมานพร รูปใหญ่ (2555)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก มีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาติดตามคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในทุกปีการศึกษา

2. ควรทำการศึกษาในทำนองเดียวกันนี้อีก โดยเน้นความต้องการในอนาคตและใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

กฤตพร ชูเส้ง. (2554). *คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการออกแบบแฟชั่นผ้า และเครื่องแต่งกาย* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2553). *รายงานความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2553*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิมานพร รูปใหญ่. (2555). *การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาบรรณารักษ์ศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์* (รายงานผลการวิจัย). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565.* กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.* กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.* กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา. (2557*). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.